

Резюме

на работен проект на Програмата за трансгранично сътрудничество Интеррег- ИПП България –Сърбия 2021 - 2027

(Версия от 2 февруари 2022 г.)

Настоящото резюме е подготвено от екипа на НСОРБ, на база публикувания за обществено обсъждане проект на Програмата за трансгранично сътрудничество Интеррег-ИПП България- Сърбия за програмен период 2021-2027 година, на <https://www.eufunds.bg/bg/node/9241>

Програмната област:

Териториалният обхват на програмата ще покрива шест области от България - Видин, Монтана, Враца, Софийска, Перник, Кюстендил и седем окръга от Сърбия- Борски, Зайчарски, Пиротски, Нишки, Топлички, Ябланички, Пчински.

Границата между България и Сърбия е 341 км, 315 км от която е сухопътна граница (включително пет гранично-пропускателни пункта Брегово – Мокрание, Кула – Връшка чука, Калотина – Градина, Стрезимировци и Олтоманци – Рибарци) и съответно 26 км по река Тимок. Общата площ на трансграничния район е 43 963 км².

Структурата на населените места се характеризира с оскъдно население, малки селища и ограничен брой по-големи градове като Видин, Монтана, Враца, Перник и Кюстендил (от българската страна) и Пирот, Ниш и Димитровград (от сръбска страна).

Програмната стратегия:

Програмата е ориентирана към постигането на три от политическите цели (ЦП) на европейско ниво:

- ✚ ЦП 1: По-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа, чрез насърчаване на иновативна и интелигентна икономическа трансформация и на регионалната свързаност на ИКТ;
- ✚ ЦП 2: По-зелена, нисковъглеродна и устойчива Европа с икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии, чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него, превенция и управление на риска и устойчива градска мобилност;

- ✚ ЦП 5: Европа по-близо до гражданите, чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на всички видове територии и местни инициативи.

Планирани са инвестиции в обхвата на три основни приоритета.

Приоритет 1 „ Конкурентоспособен граничен регион “:

Неизчерпателният списък на действията, които ще бъдат подкрепени, включва:

- Съвместно разработване и внедряване на технологични решения, насочени към регионални социално-икономически предизвикателства, водещи до финансови и/или нефинансови резултати, получени чрез сътрудничество;
- Технологични и/или организационни инвестиции, насочени към намаляване на разходите за производство/предоставяне на услуги и всякакви други инвестиции, водещи до повишаване на конкурентоспособността на предприятието, включително, но не само, закупуване на специализирано оборудване и технологии (вкл. свързани с повишаване на квалификацията), системи за наблюдение; закупуване на ИТ оборудване, обучение и трансфер на ноу-хау, виртуални бизнес центрове, решения за електронна търговия, възможности за електронни плащания и др.; Действия, насочени към повишаване на производствения капацитет;
- Инвестиции, насочени към управление на качеството на продуктите/услугите, включително, но не само, подобрения в проектирането на характеристиките на продукта/услугата, подобрения в сервизното обслужване на клиентите след продажбата, подобрения в гаранцията за продукта, цялостни системи за управление на качеството и всеки друг аспект, който определя общото ниво на качеството на продукта/услугата;
- Действия, насочени към достъп до нови пазари или пазарни сегменти, включително, но не само, маркетингови проучвания, технологии за пространствено разширяване, „организационно сътрудничество“ и съвместни бизнес схеми с други предприятия, фирмени изложбени зали във фирмения обект и др.
- Маркетингови и рекламни дейности, участие в международни панаири, изложения и други промоционални мероприятия, консултантски и информационни услуги, включително електронен маркетинг, комуникация с клиенти и др.

Подкрепата за МСП ще се предоставя чрез конкурентен подход - открити покани за представяне на предложения.

Основни целеви групи са микро и МСП.

Приоритет 2 „ Интегрирано развитие на граничния регион“:

Подкрепа на база Интегрирана териториална стратегия (ИТС), която има една стратегическа цел и две специфични цели, както следва:

Стратегическа цел: Засилване на растежа във всичките му аспекти.

Специфична цел 1: Разширяване и подобряване на предоставянето на услуги;

Специфична цел 2: Повишаване на регионалната конкурентоспособност, включително в областта на туризма (най-малко 40 % от бюджета на приоритета ще се заделят за проекти с акцент върху устойчивия туризъм и културата).

ИТС ще подкрепя широк спектър от дейности - научноизследователски и развойни дейности; създаване и разпространение на информация, знания и умения; обучения; услуги; изграждане на мрежи; изготвяне на политики; незначително обновяване, подобряване и поддръжка на пътища и съоръжения от обществено значение; защита и опазване и т.н.

Неизчерпателният списък на групите действия, които ще да бъдат подкрепени, включва:

- Действия, насочени към разширяване на достъпността и подобряване на качеството на услугите от общ интерес (УОИ) в подкрепа на социалния и икономическия растеж - разработване на решения, които отговарят на променящите се нужди, чрез възприемане на нови технологии (по-добро съотношение цена/качество, по-бързо предоставяне на услуги), обществени предизвикателства (напр. застаряване на населението, обезлюдяване, сребърна икономика и др.) и финансови ограничения; разработване на решения за разнообразяване на начините за организиране, предоставяне и финансиране на УОИ;
- Разработване и предоставяне на рамкова подкрепа за местните предприятия за растеж, разширяване и постигане на по-добри резултати на един по-екологичен и по-интелигентен световен пазар – организациите за подкрепа на бизнеса от региона ще си сътрудничат при създаването на цялостна съвместна бизнес програма за бизнес услуги и консултантски услуги, предназначена да отговори на нуждите на местните ММСП за разрастване и повишаване на конкурентоспособността на регионалния и международния пазар. Програмата ще се съсредоточи върху обучението и развитието, които ще обхванат широк кръг от теми (предприемачество, кръговост, ефективно използване на ресурсите, цифровизация, интернализация), както и стабилна мрежа за подкрепа на надзора и наставничеството. Тази индиректна подкрепа за местния бизнес ще допълни пряката подкрепа, предвидена по Приоритет 1;

- Действия, насочени към рационализиране на използването на туристическите ресурси на трансграничния регион, вкл. осигуряване на по-бърз, справедлив и екологичен достъп и условия за свързване в мрежа на културно наследство и туристически обекти в трансграничния район – разработване на нови интегрирани регионални туристически продукти; реставрация, опазване, представяне на обекти на културното наследство; подкрепа за природни туристически обекти; създаване на природни обекти за стопанско ползване; инвестиции в инфраструктура и съоръжения за туристическа подкрепа; укрепване на връзките между природни и културни обекти, включително чрез подобряване на велосипедната мрежа, пътната инфраструктура, инфраструктурата на граничните пунктове; обучение на персонал на туристически атракции; подобряване на практиките за маркетинг и брендиране в туризма в трансграничния район.

Зелените и цифровите решения ще бъдат включени като хоризонтални принципи и ще станат неразделна част от всички подпомагани проекти в рамките на ИТС.

Основни целеви групи:

- Гражданското общество;
- **Местни/регионални органи, регионални структури на централни публични органи;**
- Неправителствени организации;
- Научноизследователска и развойна дейност, академични институции и институции за обучение;
- Социални институции;
- МСП и техните професионални организации.

Приоритет 3 „ По-устойчив граничен регион“:

Подкрепа за стратегически проект за подготовка на населението (сръбското население ще бъде обучено за действия в случай на бедствия, с акцент върху горските пожари, докато българското население ще бъде инструктирано за действия в случай на земетресения, а възрастни хора ще бъдат информирани за правилните действия в случай на земетресения, пожари и други бедствия) за действия в случай на бедствия и за подобряване на капацитета на професионалните екипи и доброволците за реагиране в случай на извънредни ситуации.

Неизчерпателният списък на групите действия, които ще да бъдат подкрепени, включва:

- Оптимизиране на образователния процес по отношение на разработването и прилагането на рамка за реагиране при бедствия, целяща засилване на взаимодействието между науката и политиката за по-стабилна база от знания за вземането на решения;

- Действия, насочени към укрепване на институционалното сътрудничество в трансграничния регион чрез разработване на ръководства и стратегически документи, обмен на информация, знания и умения; провеждане на съвместни обучения на място и др.;
- Разработване и прилагане на всеобхватна програма за готовност на граничните общности за адекватна реакция при природни бедствия, включително обучения на място, симулации, кампании за повишаване на осведомеността и др.;
- Малки инвестиции в публична инфраструктура за обучение и инвестиции в специализирано оборудване;
- Съвместно разработване на протоколи, процедури и подходи за предотвратяване на риска и управление на бързото реагиране при много потенциални извънредни ситуации.

Основни целеви групи:

- Националните органи за управление на бедствия в България и Сърбия;
- Местни екипи за защита и спасяване от България и Сърбия;
- Доброволни пожарни отряди от Сърбия и Националното сдружение на доброволците в Република България;
- **Местни власти;**
- Деца, студенти, възрастни хора на възраст 60 години и повече, представители на бизнеса;
- Общото население от трансграничния регион.

Бенефициенти са:

- Генерална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Министерство на вътрешните работи (ГДПБЗН – МВР), България;
- Сектор „Управление на извънредни ситуации“ – Министерство на вътрешните работи (SEM МВР), Сърбия;
- Академията на Министерството на вътрешните работи, България;
- Национална асоциация на доброволците в Република България (НАДРБ);
- Други компетентни институции в тази област.

Общ индикативен финансов ресурс:

Приоритет	Финансов принос на ЕС в евро	Национален принос в евро	Общо в евро
Приоритет 1	5 507 820	971 968	6 479 788
Приоритет 2	19 763 352	3 487 650	23 251 002
Приоритет 3	7 127 766	1 257 841	8 385 607
ОБЩО	32 398 938	5 717 460	38 116 398